

**ORGANIZACJA PRACY NA LEKCJACH JĘZYKA POLSKIEGO DLA KLAS
PO SZKOLE PODSTAWOWEJ
ROK SZKOLNY 2020/2021
nauczyciel: Katarzyna Musiał (1c, 2b)**

PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA

1. Sprawdzanie i ocenianie osiągnięć odbywa się na bieżąco, według obowiązującej skali, tj. **celujący (6), bardzo dobry (5), dobry (4), dostateczny (3), dopuszczający (2), niedostateczny (1)**.

2. Przedmiotem sprawdzania i oceniania bieżącego są osiągnięcia ucznia nabyte i prezentowane podczas lekcji, np.

w formie:

a) **-ustnej** wypowiedzi ucznia, świadczącej o stopniu opanowania przez niego umiejętności spójnego mówienia i prezentowania treści kształcenia z zakresu trzech ostatnich lekcji, z uwzględnieniem kontekstów literackich, historycznych, filozoficznych, artystycznych, poznawanych również na wcześniejszych lekcjach i w klasach programowo niższych, bądź większej części, jeżeli zostanie to wcześniej zapowiedziane;

b) **-pisemnej:**

- kartkówki sprawdzającej ostatnio nabyte wiadomości uczniów
- testu o charakterze sprawdzającym (z zakresu kształcenia literackiego i kulturowego, językowego, tworzenie wypowiedzi)
- testu ze znajomości lektury
- zadania klasowego (dwugodzinnego)- zapowiadanego z tygodniowym wyprzedzeniem lub niezapowiadanego (jeśli jego temat dotyczy ostatnio omawianych zagadnień), na którym uczeń poza wiedzą z obowiązującego zakresu wykazuje się również znajomością kontekstów poznanych w klasach programowo niższych oraz szkole podstawowej
- dyktanda
- matury próbnej

c) **- innych form**, mających na celu sprawdzenie praktycznych umiejętności uczniów, np. recytacji, sprawozdań, inscenizacji, wystawy, prezentacji, projektu, itp.

d) Ocenie bieżącej podlega również aktywność ucznia na lekcjach i jego przygotowanie do zajęć oraz rozwijanie umiejętności pracy samodzielnej

e) Sprawdziany oceniane są zgodnie z następującym przelicznikiem procentowym:

celujący	- 98 - 100 %	dostateczny	- 58 - 75 %
bardzo dobry	- 88 - 97 %	dopuszczający	- 46 - 57 %
dobry	- 76 - 87 %	niedostateczny	- 0 - 45 %

3. Przedmiotem śródrocznej i rocznej oceny osiągnięć edukacyjnych uczniów jest zarówno zasób wiadomości teoretycznych, jak i ich umiejętności praktycznych.

4. Nauczyciel, wystawiając ocenę semestralną i roczną, bierze pod uwagę:

- oceny cząstkowe wystawione za poszczególne formy aktywności ucznia wymienione w punkcie 2.
- zaangażowanie ucznia wkładane w wykonywanie powierzonych mu obowiązków,
- możliwości ucznia,
- czynione postępy,
- pisemne opinie Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej,
- udział i sukcesy odniesione w konkursach przedmiotowych.

- a) **Uczeń, który uzyskał w danym semestrze / roku szkolnym / ponad 50 % ocen niedostatecznych, otrzymuje ocenę niedostateczną na koniec semestru / roku szkolnego.**
- b) Uczeń, który w wyniku klasyfikacji rocznej otrzymał ocenę niedostateczną, może ją poprawić tylko w wyniku egzaminu poprawkowego.
- c) Jeśli uczeń uzyska wysokie wyróżnienie w olimpiadzie przedmiotowej w etapie pozaszkolnym, może otrzymać ocenę częściową celującą, natomiast laureaci i finaliści konkursów ponadwojewódzkich i olimpiady przedmiotowej otrzymują ocenę celującą na koniec semestru lub roku.
5. Uczeń zobowiązany jest znać treść lektur omawianych na lekcji; posiadać na lekcji systematycznie, starannie prowadzony zeszyt, podręcznik, omawianą lekturę, terminowo wywiązywać się z innych powierzonych mu obowiązków.
6. Sprawdziany z większej partii materiału, testy o charakterze sprawdzającym, testy z lektur oraz zadania klasowe są obowiązkowe.
7. Sprawdziany z większej partii materiału, testy o charakterze sprawdzającym oraz zadania klasowe są obowiązkowe i zapowiedziane z tygodniowym wyprzedzeniem.
8. Uczeń, który nie pisał zapowiedzianego sprawdzianu, jest zobowiązany do jego zaliczenia w dodatkowym terminie ustalonym z nauczycielem. Jeżeli uczeń nie przystąpi do napisania pracy w ustalonym terminie, (wyjątek to sytuacja losowa), pisze ją na pierwszej wyznaczonej przez nauczyciela lekcji.
9. Uczeń w pierwszej klasie dwa razy w semestrze może być nieprzygotowany do lekcji bez względu na powód. Możliwość zgłoszenia nieprzygotowania w klasach programowo wyższych uzależniona jest od frekwencji ucznia po klasyfikacji rocznej. W II semestrze w klasie 4. uczeń może zgłosić 1 nieprzygotowanie. W każdym przypadku nieprzygotowanie musi być zgłoszone przed rozpoczęciem lekcji. Nieprzygotowanie nie dotyczy znajomości treści lektur oraz lekcji, na których pisane są zapowiedziane wcześniej zadania klasowe i sprawdziany/testy.
10. W ciągu semestru uczeń ma możliwość jednorazowego poprawiania jednej oceny **z**: lektur obowiązkowych wymienionych w podstawie programowej, sprawdzianów z większej partii materiału, testów o charakterze sprawdzającym, testów ze znajomości lektur uzupełniających.
11. Na lekcji uczniowi nie wolno korzystać z żadnych urządzeń telekomunikacyjnych bez wyraźnej każdorazowej zgody nauczyciela. Takie urządzenie powinno być wyłączone i schowane. W przypadku użycia takich urządzeń podczas sprawdzianu (bez pozwolenia nauczyciela) wykonana praca ucznia będzie traktowana jako niesamodzielna czyli niespełniająca wymagań edukacyjnych na żadną z pozytywnych ocen.
12. W przypadku stwierdzenia niesamodzielności ucznia w wykonanym przez niego zadaniu, otrzymuje on ocenę niedostateczną.
13. Oceny wystawione przez nauczyciela są jawne i na prośbę ucznia lub rodziców nauczyciel uzasadni swoją decyzję.
14. W sytuacjach, w których okoliczności uniemożliwiają bezpośrednią pracę nauczyciela z uczniami, przewiduje się wprowadzenie zdalnego nauczania, monitorowania i oceniania uczniów. Praca z uczniami w takich sytuacjach odbywa się przy pomocy odpowiednich narzędzi, zależnych od wskazań odpowiednich władz oświatowych, a także możliwości technicznych nauczyciela i uczniów. W sytuacjach zdalnej pracy obowiązują te same zasady oceniania uczniów jak w warunkach pracy bezpośredniej.

WARUNKI I TRYB UZYSKANIA WYŻSZEJ NIŻ PRZEWIDYWANA OCENY ROCZNEJ.

1. Nauczyciel przedstawia proponowaną ocenę roczną w terminie zawartym w WSO .
2. Uczeń ma możliwość uzyskania wyższej niż przewidywana oceny rocznej, jeśli w trakcie roku szkolnego spełnił następujące warunki:
 - solidnie przygotowywał się do zajęć (m.in.: na bieżąco prowadził notatki, przeczytał i orientuje się w treści lektur , terminowo wywiązywał się z powierzonych mu obowiązków)
 - w pierwszym terminie pisał sprawdziany, bądź pisał je w terminie wyznaczonym przez nauczyciela, zaliczył zaległe partie materiału
 - skorzystał z możliwości poprawy oceny (pkt.10 PZO)
3. Uczeń spełniający warunki zawarte w punkcie 2., może zgłosić nauczycielowi wniosek o uzyskanie wyższej oceny rocznej niż przewidywana. Píše wówczas test obejmujący treści nauczania w danej klasie. Test oceniany jest zgodnie z zapisem w PZO pkt.2e
4. Nauczyciel wyznacza termin. Test ma charakter pisemny i może mieć charakter wielopoziomowy (kształcenie literackie i kulturowe, językowe, tworzenie wypowiedzi). Jeżeli uczeń nie zgłosi się w ustalonym terminie (za wyjątkiem sytuacji losowej), wcześniej proponowana ocena zostaje podtrzymana.

JEZYK POLSKI
WYMAGANIA EDUKACYJNE
klasy po szkole podstawowej

Ocena niedostateczna

Uczeń niespełniający wymagań na ocenę dopuszczającą otrzymuje ocenę niedostateczną.

Ocena dopuszczająca (wiedza i umiejętności konieczne)

Uczeń:

- wskazuje poprawnie tytuły, imiona i nazwiska autorów oraz przynależność epokową omawianych podczas lekcji utworów literackich wymienionych w programie nauczania ;
- zna podstawy periodyzacji literatury ;
- prawidłowo, chociaż w zakresie uproszczonym rozróżnia gatunki epickie, liryczne, dramatyczne poznane w czasie lekcji w liceum, a także gatunki poznane w szkole podstawowej ;
- zna treść lektur w stopniu koniecznym (potrafi przedstawić istotne elementy akcji, najistotniejsze fakty dotyczące bohaterów) ;
- odczytuje omawiany tekst literacki na poziomie znaczeń dosłownych
- prowadzi zeszyt do języka polskiego (dopuszczalne luki, brak systematyczności) ;
- wykonuje prace domowe oraz ćwiczenia lekcyjne w sposób świadczący o zrozumieniu polecenia; (dopuszczalne chaotyczne, niepełne, uproszczone ujęcie);
- bez błędów odczytuje na głos utwór literacki, tekst publicystyczny – z uwzględnieniem znaków interpunkcyjnych;
- pisze w sposób umożliwiający odczytanie;
- uważnie słucha, odtwarza cudze opinie, zachowując logikę rozumowania ich autora;
- umie sformułować stanowisko w jakiejś sprawie, próbuje uzasadniać swoje sądy;
- z pomocą odnajduje w tekście czytany potrzebne informacje;
- czyta tekst ze zrozumieniem, określa stanowisko zajmowane przez autora – próbuje odtworzyć logikę cudzego rozumowania;
- odróżnia fakty od opinii, wiadomość od komentarza;
- potrafi postawić tezę lub hipotezę;
- poprawnie dobiera argumenty do postawionej przez siebie tezy/ hipotezy;
- dostosowuje treść i formę komunikacji do odbiorcy;
- rozróżnia style funkcjonalne polszczyzny ;
- rozpoznaje rodzaje stylizacji ;
- odróżnia słownictwo neutralne od słownictwa o zabarwieniu emocjonalnym, oficjalne od potocznego ;
- definiuje podstawowe pojęcia z nauki o języku poznane w czasie lekcji a także w szkole podstawowej (dopuszczalne uproszczenia);
- tworzy dłuższy tekst pisany (np. wypowiedź o charakterze argumentacyjnym, referat, szkic interpretacyjny, szkic krytyczny, definicja, hasło encyklopedyczne,

- notatka syntetyzująca (PP) oraz esej, interpretacja porównawcza, reportaż, felieton(PR) zgodnie z podstawowymi regułami jego organizacji;
- przygotowuje wypowiedź (wybiera układ kompozycyjny, analizuje temat, sporządza plan wypowiedzi, dobiera właściwe słownictwo);
 - publicznie wygłasza przygotowaną przez siebie wypowiedź (kilkuminutową);
 - zna i stosuje podstawowe elementy etykiety językowej;
 - tworzy podstawowe formy użytkowe;
 - komponuje wypowiedź pisemną i ustną wskazującą na podjęcie próby porządkowania myśli;
 - stosuje język w wypowiedzi komunikatywny mimo licznych błędów składniowych, słownikowych, frazeologicznych i fleksyjnych;
 - podejmuje rozmowę na zadany temat.

Ocena dostateczna (wiedza i umiejętności podstawowe)

Uczeń spełnia wymagania określone na ocenę dopuszczającą, a ponadto:

- dostrzega przynależność gatunkową omawianych podczas lekcji utworów literackich wymienionych w programie nauczania;
- przedstawia ich problematykę w sposób poprawny merytorycznie (dopuszczalny chaos, ogólnikowość ujęcia, drobne nieścisłości rzeczowe);
- rozpoznaje obecne w utworach literackich wartości uniwersalne i narodowe, określa ich rolę i związek z problematyką utworu oraz znaczenie dla budowania własnego systemu wartości (dopuszczalna ogólnikowość ujęcia);
- wyszukuje i przetwarza informacje z tekstów, np. publicystycznych, popularnonaukowych :
- rozumie wpływ (podstawowe konteksty)

a) podstawowych faktów historycznych i politycznych,

b) fundamentalnych założeń ideowych epoki na genezę oraz problematykę omawianych utworów;

- dysponuje podstawową wiedzą na temat omawianej epoki: prawidłowo definiuje kierunki w literaturze i sztuce, gatunki literackie, rozumie chronologię epoki;
- prowadzi zeszyt do języka polskiego w sposób systematyczny (dopuszczalne luki);
- wykonuje prace domowe oraz ćwiczenia lekcyjne w sposób świadczący o posiadaniu podstawowej wiedzy oraz o próbie zbudowania przemyślanej odpowiedzi (dopuszczalne niepełne, uproszczone ujęcie);
- odczytuje na głos utwór literacki, tekst publicystyczny – z uwzględnieniem podstawowych zasad ortofonii;
- odczytuje omawiany tekst literacki na poziomie znaczeń dosłownych i odnajduje znaczenia przenośne;
- pisze, uwzględniając podstawowe zasady graficznej i strukturalnej organizacji tekstu;
- redaguje samodzielnie prosty tekst argumentacyjny (w formie pisemnej i ustnej);
- czyta funkcjonalnie w celu uczenia się na poziomie znaczeń dosłownych i metaforycznych;
- próbuje czytać wybiórczo, szuka informacji na określony temat;
- rozróżnia wiadomość i komentarz ;

- rozróżnia myśli ważne od marginalnych. Gromadzi, selekcionuje, opracowuje materiał;
- potrafi publicznie wygłaszać wypowiedź, dbając o dźwiękową wyrazistość przekazu (w tym także tempo mowy i donośność głosu);
- komponuje wypowiedź pisemną i ustną w sposób podporządkowany wobec przyjętego kryterium;
- stosuje styl komunikatywny (z dopuszczalnymi schematami językowymi);
- stosuje język w wypowiedzi komunikatywny mimo błędów składniowych, słownikowych, frazeologicznych i fleksyjnych;
- określa funkcje stylizacji w tekście;
- określa formy fleksyjne odmiennych części mowy i ich funkcje w tekście;
- rozpoznaje części mowy i określa ich funkcje znaczeniowe i składniowe;
- określa znaczenie różnych konstrukcji słowotwórczych w tekście;
- określa funkcje zdań pojedynczych i różnego typu zdań złożonych w tekstach;
- wykorzystuje wiedzę z dziedziny fleksji, słowotwórstwa, frazeologii i składni w tworzeniu własnych wypowiedzi;
- definiuje podstawowe pojęcia z nauki o języku;
- posługuje się różnymi odmianami polszczyzny w zależności od sytuacji komunikacyjnej ;
- stosuje poprawnie ortografię (nieliczne błędy różnego stopnia), z interpunkcją niezakłócającą komunikacji;
- operuje słownictwem z określonych kręgów tematycznych;
- wykonuje różne działania na tekście cudzym (np. streszcza, parafrazuje, sporządza notatki);
- bierze udział w dyskusji.

Ocena dobra (wiedza i umiejętności rozszerzające)

Uczeń spełnia wymagania określone na ocenę dostateczną, a ponadto:

- w sposób spójny i poprawny merytorycznie przedstawia problematykę omawianych podczas lekcji utworów literackich wymienionych w programie nauczania;
- podejmuje próbę samodzielnej ich analizy oraz interpretacji na poziomie dosłownym i przenośnym;
- przedstawia odczytanie utworu w kontekście własnych doświadczeń;
- określa w poznawanych utworach problematykę egzystencjalną i poddaje ją refleksji;
- rozpoznaje obecne w utworach literackich wartości uniwersalne i narodowe, określa ich rolę i związek z problematyką utworu oraz znaczenie dla budowania własnego systemu wartości ;
- krytycznie wyszukuje i przetwarza informacje z tekstów, np. publicystycznych, popularnonaukowych;
- dokonuje przemyślanej selekcji materiału rzeczowego;
- dostrzega i rozumie:

- a) konteksty omawianych utworów (polityczny, historyczny, biograficzny, filozoficzny) - dopuszczalne nieścisłości rzeczowe, uproszczenia,
- b) nawiązania literackie,
- c) związki literatury z innymi dziedzinami sztuki,

- d) zastosowane w tekście środki artystyczne i zabiegi kompozycyjne;
- dysponuje uporządkowaną wiedzą na temat omawianej epoki: prawidłowo definiuje kierunki w literaturze, sztuce, filozofii, gatunki literackie, rozumie tło polityczno-społeczne epoki;
 - potrafi samodzielnie sformułować problem, postawić tezę, zgromadzić argumenty, hierarchizować je oraz przedstawić w logicznym wywodzie (dopuszczalne uproszczenia, nieścisłości);
 - uzasadnia opinie, stawia hipotezy interpretacyjne;
 - wykonuje prace domowe oraz ćwiczenia lekcyjne w sposób świadczący o pełnym zrozumieniu polecenia oraz o umiejętności selekcji materiału rzeczowego;
 - prowadzi zeszyt do języka polskiego w sposób systematyczny;
 - aktywnie uczestniczy w zajęciach lekcyjnych;
 - recytuje utwór literacki – z uwzględnieniem podstawowych zasad ortofonii;
 - mówi płynnie i precyzyjnie w związku z tematem z możliwością korzystania z samodzielnie przygotowanego konspektu;
 - dostrzega perswazyjny charakter tekstów i mechanizmy językowej perswazji;
 - uwzględnia specyfikę zarówno polszczyzny mówionej, jak i pisanej;
 - sprawnie wyodrębnia w poznawanym tekście kultury istotne szczegóły, problemy, rozwija je, łączy elementy, ustala relacje przyczynowo-skutkowe, ocenia ich znaczenie;
 - wskazuje powiązania pomiędzy głównymi informacjami zawartymi w tekście;
 - porządkuje i hierarchizuje dobrane przez siebie argumenty, dokonuje ich selekcji pod względem użyteczności w wypowiedzi;
 - podsumowuje, dobiera przykłady ilustrujące wywód myślowy, przeprowadza prawidłowe wnioskowanie;
 - komponuje wypowiedź pisemną i ustną spójną wewnątrznie, z graficznie wyodrębnionymi głównymi częściami;
 - stosuje styl zgodny z zastosowaną formą wypowiedzi, wystarczającą leksyką;
 - stosuje język w wypowiedzi z poprawną fleksją, w większości poprawnym słownictwem, poprawną frazeologią i składnią;
 - stosuje poprawnie ortografię (nieliczne błędy) z nielicznymi błędami interpunkcyjnymi;
 - potrafi wziąć udział w negocjacjach, dyskusjach, dostrzega kontrowersje, wyraża opinię i potrafi ją obronić.

Ocena bardzo dobra (wiedza i umiejętności dopełniające)

Uczeń spełnia wymagania określone na ocenę dobrą, a ponadto:

- wykazuje inicjatywę badawczą;
- dostrzega i funkcjonalnie wykorzystuje:
 - konteksty omawianych utworów (polityczny, historyczny, biograficzny, filozoficzny), aluzje literackie i ich funkcje,
 - funkcję zastosowanych w tekście środków artystycznych i zabiegów kompozycyjnych, obecność i funkcję toposów;
- swobodnie i funkcjonalnie operuje bogatą i uporządkowaną wiedzą na temat omawianej epoki: prawidłowo definiuje kierunki w literaturze, sztuce, filozofii, gatunki literackie, rozumie tło polityczno-społeczne epoki;
- rozpoznaje cechy języka i stylu charakterystyczne dla utworów literackich

poszczególnych epok;

- twórczo i krytycznie uczestniczy w zajęciach lekcyjnych;
- buduje próbki wypowiedzi silnie nacechowanych indywidualnością stylistyczną;
- w budowaniu komentarza odwołuje się do tekstu; odczytuje znaczenie metaforyczne, symboliczne;
- redaguje interpretację tekstu lub wypowiedzi/ szkic interpretacyjny;
- konstruuje komentarze do odbieranych tekstów kultury;
- redaguje wypowiedzi retoryczne, uwzględniając środki retoryczne;
- komponuje wypowiedź pisemną i ustną w sposób podporządkowany zamysłowi funkcjonalnemu wobec tematu, przejrzystą, logiczną, z pełną konsekwencją w układzie graficznym;
- stosuje styl wypowiedzi jasny, żywy, swobodny, zgodny z zastosowaną formą wypowiedzi, z urozmaiconą leksyką;
- stosuje język w wypowiedzi z poprawną składnią, frazeologią i fleksją, poprawnym słownictwem, świadomie i celowo operuje różnymi konstrukcjami składniowymi;
- stosuje bezbłędnie ortografię z nielicznymi błędami interpunkcyjnymi;
- prowadzi dyskusję, polemikę, negocjacje;
- przekonująco uzasadnia swoje stanowisko w rozmowie (rozumie stanowisko nadawcy).

Ocena celująca (wiedza i umiejętności twórcze)

Uczeń spełnia wymagania określone na ocenę bardzo dobrą, a ponadto:

- w wysokim stopniu opanował materiał programowy;
- swobodnie i funkcjonalnie korzysta ze wszystkich dostępnych źródeł informacji i samodzielnie, systematycznie wzbogaca swoją wiedzę;
- odnosi sukcesy w konkursach, olimpiadach przedmiotowych (laureat/finalista);
- jest autorem samodzielnie wykonanej pracy o dużych wartościach poznawczych i dydaktycznych;
- konstruuje interpretacje porównawcze;
- samodzielnie inicjuje rozwiązania konkretnych problemów, zarówno w czasie lekcji jak i pracy pozalekcyjnej;
- potrafi uzasadnić swoje zdanie, używając odpowiedniej argumentacji, będącej skutkiem nabytej samodzielnie wiedzy.

ZASADY OCENIANIA PRAC Z JĘZYKA POLSKIEGO UCZNIÓW ZE STWIERDZONYMI DYSFUNKCJAMI:

Kryteria dotyczą uczniów posiadających opinię z poradni psychologiczno-pedagogicznej, w której potwierdzono określone deficyty i charakter zaburzeń.

1. W pracy pisemnej z języka polskiego autorstwa ucznia, u którego stwierdzono **dysleksję i dysortografię**, nie uwzględniamy w ocenie następujących błędów:

- a) zmienionej kolejności liter w wyrazach,
- b) wstawionych dodatkowych liter w wyrazie, opuszczonych lub przestawionych liter,
- c) opuszczonego początku lub końca wyrazu,
- d) występowania w wyrazach głosek dźwięcznych zamiast bezdźwięcznych i odwrotnie,
- e) mylenia głosek i i j, głosek nosowych z końcówką fleksyjną, np.: ę – em, ą – om,
- f) mylenia przedrostków z zaimkami, np.: pode szły; błędnego zapisywania przyimków z rzeczownikami i przysłówkami, np.: wklasie, zachwilę, napewno,
- g) niewłaściwego zapisu spółgłosek miękkich, np.: rosinie zamiast rośnie, skosiny zamiast skośny,
- h) pisowni niezgodnej z zasadami ortografii (od uczniów wymaga się dobrej znajomości zasad ortografii, co powoduje nadmiernie do nich zaufanie i schematyczne ich stosowanie, np.: startóje bo startować, błędnej pisowni wyrazów, którymi nie rządzą zasady ortograficzne (których pisownię trzeba zapamiętać),
- i) błędnego stosowania lub niestosowania znaków interpunkcyjnych.

2. Uczeń, u którego stwierdzono dysgrafię ma prawo pisać bardzo wolno i stawiać niekształtne litery, pisać mało czytelnie i poza liniami.

3. Wszystkie inne uchybienia w pracy nie są uzasadnione wymienionymi dysfunkcjami.

4. Dysfunkcje słuchu – obniżamy kryteria oceniania zgodnie z zaleceniami poradni

5. Innego typu schorzenia – zgodnie z zaleceniami poradni.

6. Uczniom posiadającym opinie o wydłużonym czasie pracy wydłuża się czas prac pisemnych lub przewiduje się mniejszą ilość zadań.